

Redacția Redacției:

Inf. alu Doaraii, Nr. 32.

Redacția Redactorului:

Inf. alu Doaraii, Nr. 13.

Articulele nu se vor publica de la corespondenții „Federationii“ și trimisi nepublicati se vor arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu și economicu.

Va esi Luni-a, Mèrcuri-a, Vineri-a ser'a, și Dominec'a deminétia.

Pretiuu de Prenumeratiune:

Pre trei lue . . . 4 fl. v. a.
Pre sieste lue . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:

4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2 de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tapsa timbrale pentru fiiese care publicatiune separata. In Locuulu deschisu 20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 1. ianuariu 1868.

necepu anulu nou intre grele impregiurari, cu inima neinflanta, cu acea credintia necutricata, ce am avutu pururea — de candu am inceputu a-mugeta si minte barbatesea — intru vitalitatea, intru marib viitoriu alu Natiunii Romane.

Cei doi ani trecuti aduera grele cercari a supr'a naturii nostre, si acesta ereditate trista va remane pote si peruanulu inceputu. De aici urmèdia ca se ne insiram, se neadunam poturile, se ne pregatim la lupta spiritala, se desracam indolintia, acesta trista remanentia a timpuriu de sclavia. Cu tenacitatea caracteristica elementulu nostru se intimpinam ori ce ovitura a sorti. Intre virtutile eredite de la strabun, „perseverantia“, suferintia cu inima barbatesca a furtunelru; tenacitatea si credintia neclatita intru principie cele mari a le umanitati, a le civilizatiunii, nu sun cele d'in urma, ci cele man-tuitorie.

„Alios ego vidi venis, aliasque procellas“ striga asta-di natiune nostra itia cu amenintiarii presintelui. Parca Roma Romalei, patri'a cea lata si frumosa intorata de Maie Traianu au fostu in decursulu marilor multoru seie port'a varvariloru resartitulu in navelle lor spre tierele cele frumose si cultivate a le apusulu. Natiunea romana au fostu stanca de care s'a istu si s'a infrantu ordele migratorie, ele au trecut de multe ori preste trupulu poporulu romanu, prum au trecut preste muntii cei carunti si patriale, fara a petru de prim ei, fara de a pote sta ed stanulu celu de pietra, elementulu romanu, Romaniu pre Uni, Avari, Mongoli, Persi, Magari, Egipci si afara de cele doue vesinile, au dar elu vedia si va via, pentru ca bratiile lui nu se lasa de pace lu aratu pamentulu, pre carele in timpul mesbelu l'au fostu ingrasiatu cu sange si suferinta ganibu, — pentru ca d'in inim'a lui nu s'a lasa cuieci o dat schintea cea divina a Creatiunii, credintia si serantia.“

Ce ar devenit Romanulu daca acestu daru deservind se incaldia pururea peptulu lui? Daca in sech' era amare le sclaviei, in carea o aruncase bratiile subjugari, n'ar fi pastratu vertutea si stana perseverant'a, carea au tempitu ascutisiulu auzulu romanice? se multiamimu lui Domnedieu pentru sturub seu кату, pentru ca s'a induratu a protegi natiunea romana. Candu periclele au fostu in m'aru, atunci Poveditia divina au fostu mai aproape de a soriginire Romanu. Se speram, se credem in asta data, sitotu deaun'a. Se lucramu inse. Pre Romanii ni Stefanu si Mihailu i-au ajutatu Ddiu, patru ca ei au statugat'a a-si pune vietia pentru patri'a romana si petru crestinate. Dii laboribus omnia cadent. Tradavulu, napasatoriulu, merita jugulu sclaviei Ddiu dara cu indolintia! pre carea contu a n'ar s'a dclatu a calcula si a fauri planurile le d'ade infernae.

Se stie nostre la Ddiu! inimele si bratiile nostre in serantia natiunii romane! Se staruimu cu totia a rãdica marile cele derimate a le Romanismulu.

Se stie nostre in tote dilele caus'a nationalitati nostre, parca se va pface in sange si medua in fii Romane; se o audia poporele cele cultivate a le Romania se cunosea de a rostulu acei-a, cari se pface in ointielege, ca in urma poterea cea d'iguda si d'ia pterii se diace in dereptu si dereptate.

Spore nostru s'opu am infintiati „Federationea“ ca cu potera conceiului se aperamu drepturile nostre, se o am nedereptatea si absolutismulu imbracatu in forme institutiunali, se desceptam consiinta nationale a confratiloru nostri cari dormitèdia in somnulu repasarii, seu cari pentru interese materiale si s'ar sunt destulu de lasi a parasè caus'a cea santa emanei comune, carea i-a laptatu.

De ce de parte vomu vorbi — si vomu vorbi pentru a le drepturile nostre, de alta parte nu vomu crede de a insira si detorintie nostre? Inari vorbescu numai totu de drepturi si detorintie, precum era altii — si cei mai vorbescu totu numai de detorintie

nostre fara a li trece prin minte ca poporulu romanu ar mai ave si drepturi. Acesti-a sunt, cu voia seu fara de voia loru, dar sunt, inimicii nostri, inimicii patriei si ai libertatii comune.

Ca se cunosea atatu natiunea romana catu si colocitorii nostri de alta limba principie cari voru conduce Redactiunea „Federationii“ pre calea suscepta, si ca se nu damu ansa larestalmaciri si presu-setiuni sinistre vomu lamuri in Nri. viit. program'a nostra, carea in cate-va sire a le unei cole de invitare la prenumeratiune neci ca se potea mai cu amenuntulu.

Asta data incunosciintam ca avemu afidarea mai multoru barbati eminenti ai natiunii nostre de a colera cu ajutoriulu loru spiretuale la ajungerea scopulu acestei intreprinderi provenite d'in sentiulu iubirei nationale. Ne-am ingrigitu ca se avemu corespondinti demni de tota increderea, d'in tote partile mai insemnate a le romanime, ca se potemu urma cu atentiune tote miscamintele sociale de prin osebitele tienuturi locuite de romani.

Vomu staru ca limb'a „Federationii“ se fie corecta, se fie romana, ferita de germanismi, magiarismi, si alti barbarismi, nu numai intru intelesu politicu ci si gramatecalu.

Vomu staru in fine a responde la acceptarea publiculu romanu, — de la carele noi era acceptam imprumutatu succursulu materiale pentru prosperarea si consolidarea intreprinderii.

Cuvintele de incuragiare, urările de bine si fericitările ce ni-s'a adresatu d'in tote partile ne intarescu in credintia si ne otielescu pieptulu spre a pote suportu mai usuru lupt'a ce ni sta inainte si spre a savina greutatele ce ni sunt acceptate pre calea cea spinosa.

Primisca toti multiamire adanca si o stringere de mana fratieasca.

Domnedieu cu noi si cu santa caus'a nostra!

Alexandru Romanu.

Conchiamarea Delegatiuniloru.

„Diurn. de Vien'a in partea sa oficiala publica urmatoarele autografe:

Iubite barone Beust! Pre temeiulu art XII. alu legii ung. d'in 1867 si alu legii d'in 21. dec. 1867 pentru tierele si regatele respresentate in senatulu imp. am aflatu cu cale a conchiamu Delegatiunile prin autografulu alaturatu in copia si a nune la propunerea D.tale pre a 19 ianuariu 1868 si te insarciniedu a face cele trebuinciose pentru substernerea propusetiuniloru respective.

Vien'a, 11 ianuaru, 1868.

Francescu Iosifu, m. p.

M. S. imperatulu au mai indreptatu in asta privintia doue autografe, unulu catra contele Andrássy presied. minist. ung. si altulu catra principele Auersperg presied. minist. translatianu, ca d'insii — dupa ce neci diet'a ung. neci senatulu imp. nu-su adunate in siedintia — se mediuloceasa a se incunosciinta si a se aduna la Vien'a pre terminulu amintitu membru ambeloru Delegatiuni alese d'in sinulu ambeloru corpuru representative, adeca, d'incoce si d'in colo de Laifa.

Zagrabia, 10, ianuariu In siedintia dietale de asta-dise alesera secretarii (notarii) si membrii corpuru representative se impartu in cinci sectiuni. Ambii frati ai repausatulu lalaciciu au lipsitu si eri si asta-di d'in siedintia, ceea ce se vede a fi facutu ore-si care sansatiune, cu atatu mai vertosu ca amendoi fratii locuescu in Zagrabia. Asemene lipsira prelatii ambeloru confessiuni (catol. si resarit.) Diurnalele fibmagiare registrèdia cu bucuria si multiamire ca s'a infatisiatu uniunistulu Dr. Suhaiu, care inca eri se credeà morbosu. Pre cum se dice, diet'a Croatie va alege si asta data doispredece (12) membri in deputatiunea, care va ave insarcinirea de a reapuca era frulu negociatiuniloru de impacare, curmatu la an. 1866, si se crede totodata — din partea uniunistiloru — ca rezultatulu asta data va fi altulu si mai imbucuratoriu, de nu pentru Croati apoi de a buna sima pentru — Unguri.

Vien'a, 13. ian. Traganatur'a cu inchiarea imprumutulu pentru calea ferata ung. a datu ansa la multe dechiaratiuni, cari, d'in partea diurnaleloru opusetiunii, au fostu splicate intru intelesu reu. Fim-

du ca de acesta categoria se tienu unele si d'in Vien'a, se credeà ca acolo ar domni mare bucuria la intemplare candu d. Lonyai n'ar pote o scote la cale. Unu corespondinte alu diurnalulu semiof. „P. Loyd“ vine cu intieia a respi acesta presu-setiune si armatu cu sciintie financiarie staruesce a dovodi adeverata causa pentru care d. Lonyai n'a potutu inca da de norocu. Corespondintele marturisesce a nu sci daca au fostu gresiel'a propria a dlui Lonyai, seu poterea situatiunii, carea l'a impinsu se cerce ajutoriu la Paris, unde nu era de felu (?) De candu cu imprumutulu Mesicanu, — care cea mai mare parte remasese in manile comisiuniloru, precum o dove-dira desbaterile in adunarea legelativa a Franciei, — au caditu la Paris ori si ce felu de subscriptione, cu tote ca reclamatiunile fusese bine platite si cu tote ca se pareà ore-si cari rezultate, ca si candu sum'a trebuinciosa ar fi fostu acoperita inca in diu'a prima. Celu ce s'ar fi indoitu, potea se se informedie prin cursulu hartieloru, dupa carele imprumaturile cele noue sunt scadiute mai josu de pretiuu de emissiune. Deci D. Lonyai n'avea se-si cerce noroculu la Paris, unde pentru credetulu nedependinte alu patriei sale, aveà se deee numai de mediuloctori dubiosi. Asta amagire trecu, dar coresp. se teme de alt'a mai mare si mai periculosa. Se dice acum, ca Ungaria ar pote singura se cascige imprumutulu si de acesta incercare se teme neamtiulu, totu intru interesulu Ungariei. Eca cum ratiunedia d'insulu. E cu potiintia ca patriotic'a insufetire a Magiariloru se-i impinga la intreprinderi preaincordate, si estu-modu, de nu totu imprumutulu, celu putienu partea cea mai mare a lui se se semne in Ungaria. Pentru terminulu antâiu, candu ar fi a se plati numai ratele antaie si tier'a — in urmarea unei recolte manose — ar aveà bani in prisosintia inca ar mai merge treb'a. Ce ar fi inse, candu conjunctur'a cu recolta in anulu acestu-a s'ar pface in fumu si decum-va catra finitulu anului chiaru pre candu ar espira terminulu rateloru d'in urma, banii gat'a ar deveni de ce in ce mai rari, si s'ar mai adauge inca si dorerele industriei preste mesura incoredata? Sente ore Ungaria potere destula inca de acũ — mai nainte de a fi resuflatu — a suportu tote urmările triste a le unui anu ca celu 57 si apoi a le portu izolata? Ast'a nu o crede ers. Itle, dar neci nu vre a fi prognosticatu unu fiascu (nere-esire) definitivu alu imprumutulu ungurescu. Eca ce vre. Ceca ce nu pote Ungaria singura o pote Austria intriga. Si noi — dice translatianulu inca avuramu recolta manosa (mai alesu politica. Red.), economiele nostre inse s'a sporitu mai multu prin inflorirea industriei, carea avu buna trecere in Ungaria, ca neci candu mai nainte. Hartiele statulu au ruinat valutu nostra, dar ca recumpensatiune ni s'au consolidatu credetulu d'in laintru, carele mai ca se ineease in catusiele baneci, burs'a nostra e solida, cu tote nevoile unificatiunii detorieloru de statu si a apertinintieloru.

Èra matadorii nostri financiari sunt gat'a si bu-ni buerosi — ast'a o scim d'in isvore autenticè — a spriginu operatiunea intru interesulu bine priceputu alu ambeloru partii a le monarceiei, ca estu modu se aduca cascigu atatu pentru comerciulu Ungariei catu si pentru intregulu comerciu alu Austriei. — D'in aceste se vede apriatu ca barbati de statu in Vien'a nu privescu cu ochi amicabili la portarea dlui Lonyai si a colegiloru sei, vedita ia tote afacerile loru, staruindu a figura ca ministri ai unu imperiu de sine statatoriu, si vrendu a se emancipa atunci candu prin recunosccrea afaceriloru comune insi-si legara mai strinsu nodulu. Lectiune buna, asemenea celi cu brosc'a rupta si boulu d'in fabulele esopice.

Vien'a, 10. ianuariu 1868.

(Anulu nou. — Situatiunea Europei. — Civilizatiunea. — Noulu ministriu cislatianu. — O pretensiune a maghiariloru. — Delegatiunile. — Diet'a Croatie. — Inarmarea generala. — Situatiunea Romaniei.)

Anulu nou se nascu intre auspicii multiumitorie, si se inaugura cu o uvertura de pace. De pe tronuri se vorbiu numai de reforme si imbunetari, capetele incoronate salutau poporale cu consolatiuni de usiorare si cu promisiuni de pace si fericire. Poporale inse a caroru bunu sentiu — in arm'a atatoru probe, esperintie si descriptiuni — s'a dezvoltatu forte sciu catu valoreza atari promisiuni, intielege ca acestea nu potu pface trist'a situatiune europèna in alt'a mai buna si mai multiumitoria. Astfelu anulu nou semenu unui lanu cu doue fetie: fat'a pe carea stau poporale insemna pacea, ceal-

alta pe care stau domitorii, e consantita luptei. Nemulțumirea este generală: în Franca ca în Rusia, în Anglia ca în Austria, în Italia ca în Prusia, în Spania ca în Turcia. Asta nemulțumire în Spania prin despotismu, în Italia și Franca prin ultramontani și reacționari, în Anglia prin Feniani, în Austria prin dualismu, în Prusia prin miseria, în Rusia prin absolutismu.

Situatiunea Europei dara nu s'a imbunetatitu cu nimicu, si Alpulu care apesa poporale amenintandu-le cu strivire, nu s'a usiuratu nici macar cu unu graunte.

Seculu nostru nu se lauda de catu cu democratia cu principiulu nationalitatii, cu civilisatiunea; dorere inse ca asta civilisatiune este impreunata cu dreptulu celui mai tare, dorere ca inca nu s'a aflatu secretulu de a gusta in pace binefaceriile progresulu omenimei.

Anulu nou aduse în Cislaitania unu nou ministeriu, care ca unulu ce a esitu din partia liberala se bucura de ore-si care popularitate. Noulu Cabinetu e compusu astfeliu: principelu Auersperg ministru presiedinte, c. Taaffe pentru apeararea tierii si securitatea publica, Dr. Giskra pentru interne, Dr. Herbst justitia, Dr. Brestl finantie, Hasner cultu si instructiune, Plener comerciulu, Potocky agricultura si Dr. Berger fara portofolu. Acestu ministeriu — pe care cislaitanii fundeza atatu de multu — si-a inceputu activitatea sa.

O pretensiune noua a maghiariloru facu sange reu în Domniile din Viena. Maghiarii pretindu ca pre langa fia care ministru cislaitanicu se se ataseze cate unu maghiaru in calitate de subsecretariu de statulu. Astfeliu s'au si destinatu persoane cari voru imbraca aceste posturi, si anume: b. Podmanicky pe langa minist. de esterne, Trefort pe langa celu de finantie, si Klapka pe langa celu de resbelu. Ce schimbare ciudata. Klapka fostulu generalu esilatu si revolutionariu va lucra impreuna cu mare. campestru de John. Se ascepta patent'a convocarii delegatiuniloru, si se afirma ca acestea nu se voru intruni nainte de 10 l. c. din cauza ca inca nu s'a satoritu bugetulu, si apoi ast'a reclama o consultatiune ministeriala celu pucinu de 14 zile. Andrassy si Lonyai inca voru participa la desbateri.

Legea de impacatiune (Ausgleichsgesetz) se va publica indata ce se va fi decisu asupra contrasemnarii ei, de ore ce e intrebare ca ore se se subscrie de catra ambele ministere, ori numai de catra celu cislaitanicu. Din partea competente se asicura ca se va subscrie de catra secretariulu de statulu, ministru de finantie si ambii presiedinti.

Croati'a, mic'a Croatia prin curagios'a-i si resolut'a-i tienuta si portare si-a ascuratu autonomi'a sa. Astfeliu lucratiunile cari au consciint'a drepturiloru sale si cari credu in puterea si triumfulu dreptatii. Presiedintele dietei Croatice plecase de aici ca se o redeschida. E probabile ca dins'a inca va lua parte la desbaterile delegatiuniloru.

Cestiunea orientala amenintia a se prefaca de nou intr'o opera sangerosa, ca-cu inarmarile Franceii, Russiei, Prussiei, Grecioi, Serbiei, pana si a Muntenegrului de securu nu prevestesu pace. In midioloculu acestoru inarmari generali ce face ore Romania? Numeratu-si-a ea celu pucinu inimicii seculare cari o incungira, scie catu pote? Doue personagie inalte militare vorbindu intr'o di despre cestiunea orientala in privinti'a Romaniei se ceprimase oca astfeliu: „Romania ar' formu cea mai frumoasa margaritariu din coroni'a Austriei, si acest'a numai atunci si-va fi implinitu misiunea providentiala, candu va posedu si acestu margaritariu.“ — Daca Austria ar' fi urmatu o politica intielepta — observu celalaltu — asta-di Romania ar' fi a nostra. Daca Rusia nu ar' fi la spatele ei, cu unu tunu si cu o compania de ostasi de ai nostri am euceri-o, ca-cu ea nu e nici o Belgia, nici o Elvetia, me indoiescu daca e o Serbia, ori unu Muntenegru.

Austria si Rusia se intrecu in iubire si dragoste catra Romania, si un'a si alt'a ascepta ora binevenita ca se o pota scuti sub acoperimentulu aripelor sale. Nemtilor cu deosebire li-a caditu la anima de la 1854.

Repetamu intrebarea, ore ce face Romania? cui se increde, pe cine conteza ea? Ascepta ea vr'unu angeru din ceru ca se o mantulesca? Nu vede ca doi inimici traditionali si tari cauta cu ochi de tigru la ea? Nu intielege ca astadi cuventulu si dreptulu se despretiuoscu, si numai forti'a spadaei are valore?

Finantieile ei stau reu, tesaurulu e cam golu, inarmarea l'ar' goli si mai tare; e bine, ce e de facutu? Modest'a nostra parere ar' fi ca se introduca si ea sistem'a militara din Elvetia, scu mai bine se introduca gard'a nationale si pe sato, si totu romanulu se fia ostasiu. Precum patria nutrese pre toti fiii ei, Asia acestia toti — de la boiariu pana la celu din urma plebeu — sunt detori s'o apere. Elvetia in tempu de pace nu are oste, in tempi amenintatori in mai pucinu de 14 zile pune pe picioru de resbelu peste o sutu mii de ficiori. Prin acest'a bugetulu militie cade, finantie se ajuta si acele bratie tari cari pana acum se departau de caminulu parintescu, acum remanu a casa ca se cultive agrii, si alti rami ai industriei si comerciului.

Simptomele pe la Beiusiu.

Acusi doi ani si mai bine de candu partid'a nationala romanca din Beiusiu si cereu e coplesita de unu felu de tacere, e ca si muta, nu-i-se prea aude vocea ca mai nainte, in concertulu opiniunei publice romanca.

On: publicu se va fi interesandu de caus'a acestei taceri adance; cara noi no sentimu indetorati a chiarifica lucrulu pre catu ne va fi in potintia.

E ca si o lege nestramutavera in natura: cumca dupa lucru se urmedie pausare; dupa lupta pace seau armisticiu, si ore partid'a nationala d'in valea Crisiului negru pasu-au pace cu egemonistii? seau legatu au numai armistitiu dupa unu resimpu de cinci ani de lupta — lupta inse numai de guerila, in contra unei armate mari, disciplinata, si inchisa intre barierele privilegielor? neci un'a, neci alt'a; — pacea se face numai atunci, candu amu cascigatu dreptulu pentru care ne-amu luptatu; eara lupt'a inceta imprumutatu pre unu tempu, candu ambele castre suferu de nevoi; nu asie cu caus'a noastra nationala; lupt'a pentru limba, si coordonarea nationala in patria comuna nu o amu cascigatu; eara castrele contrarie magulite de farmeculu invingerei, ne ignorara mai de totu; deci asi romani cei buni va se dica legiunarii cei vechi, si-avelira steagulu, se retraseru in munti si pre terenulu pasivitatei, ne lasandu abie ici cole cate unu focu, ca si in castrele infrante, nu inse nimicite; se retraseru inse cu aceea reserva: ca caus'a drepta, de si tardiu, va invinge: si

Semnalulu s'a datu; oca siunea e binevenita; si care e semnalulu? diurnalulu „Federatiunea“ cu principiile sale curatu nationala, subscribe le noi din convingere; care in centrulu Ungariei, adeca chiru in focu, va se vilfaesca si se se lupte independente, fara personalismu, fara confesionalismu, pentu drepturile nostre stramosiesci; coordonarea nationala in patria comuna; ca noi la Beiusiu „Federatiunea“ polioice o intielegem = „Coordonatiunea“ si cum ca acestea nu le sugemu d'in degete, mai antaiu ne scusa caracterulu nostru nepetatu; si tot' odata sensatiunea extraordinaria ntimpinata in tote anghiuirile la apararea programulu „Federatiunei“ in catu nu ne indoimu a dice cumca: prin gur'a „Federatiunei“ vorbesco natiunea nepetata.

Si care e oca siunea binevenita? de ni iertatu a ne increde in lucrurile omenesci, anulu acestu nou va se fia de mare insemnatate pentu ronani; deslegarea cestiunei nationalitatiloru e la usia

In a cestu stadiu criticu alu lucruriloru — dupa parere noastra individuala avem lipsa mai intetita de a formu si organisa o „opiniune publica nationala valorosa“ care precum la tote natiunile moderne „ucide si face viu“ asie si la romani se influentiedie in rasi si in josu; si acest'a vomu se o esecutam mai salutaru, deca deschidindu-ne ochii mintei sanetose, vomu imbratisa iubirea fratiesca; ca ci iubirea tote invinge „amor omnia vincit“ vomu depune confesionalismulu, idr'a care rode la anim'a natiunei, de carea se bucura contrarii nostri politici; si care de vre o trei ani incoce incapuse in inim'a unor comitate.

Organisandu-ne o opiniune publica ponderosa, vomu contribuim inadinsu, si usiora forte si pre mandatarii poporulu romanu in luptele loru parlamentare, cari adese ori precum s'a mai intimplatu, furu, si pote voru mai fi infruntati, de nu si calumniati; cum ca nu ar' fi-sprimendu opiniunea generala a alegatoriloru loru.

In combinatiune cu cele premerse, si noi beinsienii dorimu d'in inima, ca se se organisesca — ca si in comitatulu Ardealului — unu „Clubu Nationalu“, permanentu in Oradea-m. cu trei filiale: in Beiusiu, Borode si in Margita, cari tote pe o corda, si in o iubire fratiesca se conlucre — intre marginile legii — intru eluptarea justelor nostre pretensii; si decumva barbatii acci binemeritati cari erau in ver'a trectu adunati in sala cea mare de la „Arbure verde“ in cestiunea restauratiunei, se voru mai aduna inca odata, suintemu convinsi; cumca infintiarea „Clubulu Nationalu“ se va si faptu catu de curendu.

Si pana candu vomu descinde la obiete speciale — d'in sinulu nostru socialu adaugemu ca tote cate insiraramu mai susu sunt de a se considera ca unu simplu registru de corespondintia — inco fara arroganti'a, seau preocuparea cui-va — a simptomelor de pe la Beiusiu; eara anulu nou se ne fia la toti de unu angeriu mai bunu!

Beiusiu, la finea anului.

V. Publicola.

Clusiu, 10. jan. st. n. 1868.

Domnule Redactor!

Dupa calendarulu nostru anulu 1868 incepe unu anu trectu in noptea eternitatei! Candu seriu acesteia orduri unei foi noue romanca, nu sciu, se me ocupu cu anulu trectu, se recapitulazu unele eveniminte dein elu pentu romani de insemnatate vitale, — ori se lasu trectulu se dorma si se me aruncu cu sperantiu in sinulu venitiorulu, atunci candu am se-ti uredin ca succesulu luptelor politice inecpnde prin noulu diariu „Federatiunea“ se fia cu mai multe laure incununatu. — pentu glori'a natiunei romanca, pentu caus'a noastra nationala, pentu sorcea Transilvaniei (pre carea pre dreptu o numiti in memorabil'a vorbire dein 13/12., tienuta in cas'a representantiloru „nefericita Irlandia a Austriei), — de catu potura fi luptele diuaristice nostre, sabu scutulu greu alu anului trectu.

Dar' venitiorulu este ascunsu inaintea moritorulu si speranti'a pote se ne insie si in anulu ce ni-se infaciesiu, dupa cum ne a inselat pre adeseori.

Cand' m'asi ocupu cu anulu trectu, se descriu cu ore tote evenimentele mai importante, cari a avutu influentia asupra desvoltarei causei nostre nationala. Se descriu tote relele care ni le am castigatu noi insine si cari lea casianutu alti drepturiloru nostre politice? Se enumeru toti vermi ce au rosu la pomulu existentiei nostre? Se atengu ore acelea peccate, cari au inveninatu corpulu nationala si au adusu in ractecire pre frati?

Nu, nu voi face-o acest'a, pentuca nu voescu se suscitez in inim'a lectoriloru unele doreri, acaroru ranc anca nu suntu vindicate, — nu voi nece, ca primele colono a le diuarului acestui-a, se-se infaciesie cetitoriloru intr'o facia pre somorita.

Me voiu restringe dar, Domnule redactoru, a ve serie unele noutati de di, folosindu-me de diu'a anului nou, carea am petrecut'o in Clusiu.

Lumea diplomateca pune multu pretiu pre cuvintele orecarii omu mare, espimate cu oca siunea orecarei solennitatei, — buna ora, diplomatii astept'au cu nerabdare, ca ce va mai vorbi imperatulu Napoleone corpuriloru diplomatice, cu oca siunea primiriloru de anulu nou, ca asi se pota trage dein cuvintele acestui rege alu diplomatice, deductiuni pentu sustinerea pacei Europei.

Ti marturisescu, domnule Redactoru, cumca, dupa ce corporatiunilo deosebite, fauedatu a merge la anulu nou si la guvernatoriulu orecarei tierespro gratulare, si dupa ce comisariulu regiu din Transilvania cu oca siunea primiriloru serbatoresci, totu deaunt' a tienutu cuventari de insemnatate politica (buna ora cum'ura responsurile *) la primirile solene in ver'a anului trectu, la Turda, Fagarasu etc. pentu noi de mari urmari) — asteptam si eu in diu'a anului nou, tremurandu de frigu, pre la portile guvernulu, ca se aflu dela orecine-va cuprinsulu cuventelor cari Domni'a sa lea indreptatu deosebitelor corporatiuni gratulatorie, — in aceia sperantia, cumca acelea vru cuprende si ce-va mangaiatoriu, pentu caus'a nationala Romaniloru de in Ardealu.

Eata ce am aflatu

Diplomatulu nostru aruncandu o revista preste anulu trectu, a lamuritu castgurile aduse prein constitutiunea maghiara preste tieretele tictatone de coron'a lui Stefanu.

Nu ve amentescu celea ce lea infiratu despre dualismu, guvernulu parlamentariu, quota, detorie de statulu, me restringu la

celea ce lea dsu despre Ardelu, ca ci pre noi Ardelenii, deocamdata acestea ne atengu mai deaprove.

Se vo enumeru dar castgurile nostre descoperite prin D. sa. Eca-le:

1. Uniunea Ardealului Ungariei este tupta deplinita, mai este numai indreptu, ca se aduca si lege pentu delienearea speciale a referintielor acestoru doue membre a unii si acelu-a-si trupu.

2. Impedecarile cari a statu in drunulu infintiarei uniunei, si anumitu diet'a Transilvaniei s'a cefintiata si lege aduse prin diet'a din Sabiu s'au steru.

3. Ca o urmare a infintiarei uniunei si stergerii legiloru aduse prin diet'a de in Sabiu, s'a desfiintatu tribunalulu supremu alu Ardealului si s'a incorporatu cu cari'a regia d'iz Pesta.

4. Universitatea sascesca s'a reactivatu si pote regula causele interne.

Dupa ce s'a amentitu si emanciparea evriloru, introducerea registreloru de proprietate in Ardealu, siesprime D. sa sperarea, cumca diet'a Ungariei va aduce la tempulu seu lege si in caus'a nationalitatiloru si a confesiuiloru

La aceste castguri politice Romanii d'in Ardealu — si sioptescu doua, — un'a, ca ore ce a potutu se si affe in lege aduse prin diet'a din Sabiu, atatu de periculosu pentu caus'a maghiara, catu acelea cu tota grab'a trebuira si fi decretate de sters? — si a dou'a, de diet'a din Pesta traganza atatu de multu cu deslegarea cestiunei nationalitatiloru?

De si Romanii din Ardealu trectu tare de agitate. Legiloru aduse in diet'a din Sabiu, anumitu de ariicii, despre egal'a indreptatire a Romaniloru, ca natiune politica, si a confesiuiloru romane, totu si i-ar' fi imbucuratu descoperirile Domniei sale a comisariulu regiu, deca ar' fi futu in stare a ne spune, cumca in loculu articeiloru de lege atasi in diet'a din Sabiu, s'ar' fi facutu alte legi, mai bune simai salutare pentu Romani, decat'ule celea sterse ca neconstitutiionale, pentu ca bataru se nu remana totu vorbe desierate, ascurarile fratiloru maghiari conlocutorii nostri, cari de cate ori combatuau legalitate dietei din Sabiu si lege aduse acolo; totu de aun'a sa obisnuitu a ne areta ceriulu constitutiionale incarcatu de stele lucitore, ca toti atatia paragrafi, cari se voru introduce in celea d'antate legi, ce le va aduce cu grab'a diet'a constitutiionale spre ascurarea existentiei natiunatatiloru ne maghiare si garantarea drepturiloru loru politice.

Atat'a este totulu ce se va pota scrie de astada.

Lasandu de o parte unele menuntisium de interesu mai secundariu, atatu voi totu si mai adaugu, ca pre aici suntetu tare ingrigiati pentu venitiorulu nostru si nencrederea intre noi cresce dein di in di.

De la „Federatiune“, asteptamu medicin'a multoru morburu, cari ne mistuescu poterle si ne ingreunaza sorcea

Blasiu, 9. jan. 1868.

Domnule Red.! Salutezu cu deplina multiamire, cu bucuria sincera si sperari indreptatite intreprederea politica a Domniei tale.

D. Ta ne deschidi unu campu nou de lupta, unu campu, ce nu este compromisar ca unu in adu' unu unu, dara nece intru a celoru mai susceptibili dintre contrarii nostri politici.

D. Ta prefigi luptei unu scopu, ce carta se-lu cunosca de salutaru pentu statulu nostru toti amicii adeverati ai acestui statulu odinora atatu de potinte.

Tempulu serbiei a trectu pentu totu ce-aun'a, Mare inimicu alu tierii acestei-a ar' cautu se fia celu-a, ce ar' nesu si sustiena la noi si pre mai in colo orecare genu de sierbitute, candu smetulu dulce alu cuvinteloru „libertate, egalitate“ cu aceli-asi farmecu, cu aceli-asi doru, cu aceia potere neinvinsa se repetiesce in palatiu si coliba. Cine tragea fdose din sierbitutea poporulu (din asie ds'a iobagia), de catu nobilimea? Si chiaru nobilimea acest'a in naime cu 20 de ani s'a veditu necesitate a amicu pentu totu de-a unu acestu genu de sierbitute. Nu credia nime, ca in loculu iobagiei se va pota sustiene unu altu genu de sierbitute multu mai urtiosu ca celu din tempurile antemartiali. Nu! si era nu! Nece una natiune nu pote fi asierbita. Nece una natiune nu mai pote fi dechiarata de sclav'a politica a alti natiuni.

Natiunile nu suntu animale, cari se ni-si cunosca poterea loru.

Natiunile nu suntu copii, cari, se se insie prin cuvinte, fia ele catu de pompose.

Natiunile voiescu libertate si egalitate, — inse libertate si egalitate bine intielesc.

Sorele libertatii si alu egalitatiei a resariu. Se ne adoperamu, ca radiale lui se ajunga intru unu tipu la toti fiii patriei, se incaldiesca intru o forma sufflarea din sinulu ei, se nu fia numai bunulu unu seau duoru natiuni.

Atunci plagele statulu nostru voru fi vindecate! Atunci venitiorulu ascuratu.

D. Ta lucr' intru acea, Domnule Red.! Eu te salutezu din anima, si-ti ureza succesu fericit.

Romania.

Cetitorii nostri cunoscu ca in camer'a trectu a Romaniei nu se potea formu o majoritate parlamentaria, pentu ca clementele d'in carise compunea eterogene si aplecate a paralisa numai activi guvernulu dar a-i da spriginire nu. D'in asta guvernulu au disolvatu Camera si a ordonat face noue algeri facandu estu nodu apelu la ca d'ins'a se se dechiare. Asta dechiaratiune s'a templatulu prin nouele algeri, cari cu tote inelt de coruptiune ale partitulu boierescu au reesitu

nulu patrioticu alu Romanie pentru acestu sucesu bunu. Membrii Senatului, sunt firesce partea cea mai mare boeri, dar nu se pote dee că ar fi omeni de ai regresului, că-cu atunci ar merită acestu corpu inutilu a fi casatu. — Eca rezultatuu alegeriloru atātu pentru senatu cătu si pentru Camer'a Deputatiloru.

Conspectulu generalu ah senatoriloru alesi.

N. Paclerau, Ion Mavrocordat, Const. Cretulescu, Sarlatu Mavrogeni, Jonu Sratu, Grig. Gianu, Conlorelu Savovicu, Col. Nic. Haralambiu, Col. Nic. Lupascu, A Mihaescu, Scarlatu Ghica, Col. Casnaru, C. N. Brailoiu, S. S. Guranu, forgu M. Holbanu, A Gudgiu, Col. C. Crasnaru, Col. Stoica, J. Manu, (Vladoianu, Nicolau Drosu, Knaitu Casimiru, Scarlatu Cretulescu, Ach. Filaretu Scribanu (alesu in doue locuri; la Botosiani si Iasi.) Colonelu Cernatu, N Lahovari, Jonu Ototesianu, Neu Catargiu, Gen. C. Nasturelu Herasescu, Grigoriu Balsiu, Fagoescu, Plagiu, I Cariagdi, Gr. Varnava, A. V. Millo, C. Cantacuzinu, A. Sihleanu, Col. Gr. Locusteanu, Ostache Vernescu, Petru Munteanu, (Bosianu, Micu Roseti, C Valeanu, Costinu Catargiu, Gl. Casimiru, Panaitu Balsiu, Triachiu, C. J. Sturza, Gl. C. Calinescu, G. Costa-Foru, F Olanescu.

Conspectulugeneralu

alu

deputatiloru pentru dunarea vitoria.

D. Carada, Iastrovianu, C. Platonu, P. Suci, Cas. Leca, I. G. Falcoianu, Gr. Heliadu, J. Agarici, Ales. Cociu, P. Zacharia, Dr. Iatropolu, C. Cristescu, A. Candianu, G. C. Cantacuzinu, P. Buiescu, St. Budurescu, Sachi. Nicolau, C. Niculescu, A. Teochari, N. Gardareanu, El. Corneti, Boicea Radianu, Al. Vasescu, Tache Anastasiu, G. Ghitulescu, P. Rosianu, I. Latifu, Protulu Ghitia, J. Pruncu,, Pr. Varnavu, D. Tacu, G. Petrescu, N. Gogósia, Dum. Bratianu, Cogalnicianu, I. Bratianu, D. Gusti, C. A. Roseti, D. Holbanu, D. Culoglu, A. Gheorghiu, T. Meedintianu, C. Corjescu, C. Dimonisiu, M. Jora, J. Negura, L. Eraclide, P. Georghiadu, D. G. Siorecu, Ad. Haretu, G. Enescu, D. Cristea, D. Micescu, Tr. Giuvara, A. Arionu, Campiniu, C. Grigorescu, P. Hajdeu, M. Nicolau, G. Dascalescu, Sc. Calinescu, V. Sיעי caru, Oprisianu Iorgulescu, I. Vasiliu, G. Miculescu, A. C. Golescu, Carjeu, Gr. Berendeiu, Titulescu, P. Opranu, A. Ciuca, G. Chitiu, Pantate, A. Stolojanu, Is. Lerescu, T. Latesiu, I. Codrescu, C. Mortianu, P. Chenciu, Col. D. Miculescu, A. V. Jonescu, Voinov, Vidrascu, G. Vernescu, Tianu, A. Lazarescu, P. Popasu, I. Strejescu, Sgru mala, D. Berca, Dr. A. Fetu, St. Golescu, D. Iconomu, D. Lupascu, L. Eraclidu, Col. Adrianu, Gr. Isacescu, Al. Gianu, G. Bratianu, Ap. Manescu, C. Lapati, C. Pleșioianu, Gr. Lahovari, A. N. Nicianu, J. Robescu, A. Nitu, D. Gencescu, A. Medianu, G. Valeanu, I. Arghiropolu, C. Racovitia, Colonelu Adrianu, C. Moscu, C. Racovitia, Eu. Vacarescu, G. Apostolcanu, P. Orbescu, Mantu Rufu, N. Tataratanu, N. Roseti, Balanescu, P. Mavrogeni, P. M. P. ca, A. T. Laurianu, Izi, Vasiliu Alesandri, u Niculescu, Col. Rosnovanu, Parusi, C. Hurmasachi, arghilomanu, J. C. Cantacuzinu, bidachu, Al. Lahovari, Moscu, C. Gradistianu, orgulescu, J. Ghica, Darvari, G. Polizu, stirbeia, P. Ciuca, el. Pisoschi, C. Savoju, P. Carpu, J. Floresca, Seruriu, J. Ghica.

* Monet'a noua romana. — Cu 1. Janu- riu 1868. vine in cerculare monet'a noua roma. stab- ilindu-se cursulu leiloru si baniloru dupa napoleon- d'or estu modu se curma odata oscilatiunea (neince- tat'a schimbare) ce exista mai'nainte in cursulu ba- niloru intru atātu-a cătu adese-ori in acelu-a-si tem- pu erau diferite cursuri in Bucuresci, Iasi, Galati sel Aceste tote se intemplau firesce spre daun'a bie- tului tieranu, pe care jidovii speculanti si intriganti lu insielau in fia-care di.

Guvernulu presinte are meritulu nedisputaveru, câ a datu Romaniei moneda noua modificata si cal- culata in proportiune justa dupa napoleon d'or seu francu. Pentru ca onoratulu publicu se se pota orienta in calcularea si transpunerea moneteloru straine in lei si bani romani si vice-versa, am vediutu de bine a face cunoscuta acest'a calculare in câte va esemple. Se ie de base calcularea diecimale, ce este primita in cele mai multe staturi europene. Anume 1 francu face 1 leu nou (2. l. 28 bani vechi), unu napoleon d'or 20 lei (54 lei vechi). Fia-care leu consta din 100 bani, va se dica 1 banu = 1 sutime franceze. 1 florinu austriacu de argintu (3 sfanti) = 2 lei n. 52 bani; 1 florinu austriacu in bancnota = 2 lei 8 bani; unu taleru prusescu 3 lei 75 bani; una rubla rusescă in argintu 3 lei 88 bani; unu galbenu austriacu (32 lei vechi) = 11 lei 85 bani; unu piastru turcescu 23 bani etc.

Se spereza, câ nu peste multu se va fabrică si moneda natională de argintu.

Noutati Straine.

FRANCIA. „France“ in numerulu seu d'in 11. ja- nuariu dice că la anulu nou s'au schimbatu epistole for- te amicabile intre Napoleonu si regele Prusiei; se dice, câ regele Prusiei e care a facutu antaniu pasulu de curtenire; d'in totu sirulu epistolei sale gratulatorie se vede, câ atātu intre suveranii acestoru doue tiera, cătu si intre inse-si tierile in tote cestiiunile mai im- portante pote se se efeptuedie invoire. Totu acest'a foia declara despre important'a epistola volanta, care a aparutu nu de multu sub titulu „Papismulu si Ita- li'a“ si a atrasu atentiunea tuturor'a. — Diurnalulu „France“ inca se interesedia multu de acest'a epistola volanta si observedia, câ a esitu d'in man'a cutarui individuu a caruia judecata e forte importanta in cătu se atinge la eveneminte mari.

In corpulu legelativu alu Francei la 9. Janu- ariu s'a pertraptatu era amendamentele legii militari revedite de comisiune. Agitatiunea, ce domnia inca inainte de seditia pe banc'a ministerială si in opu- setiune, aretă, câ se pregatesce furtuna. — Picard si-a redicatu mai antaniu cuventulu la cefrea proto- colului. Dorește ca camera se fia bine informata in pri- vinti'a legii militare despre opiniunea publica si se mira de asprele mesure ce s'au luat in contra celoru 17 di- uarie d'in caus'a câ u adusu insciintiări d'in camera; Intonedie câ atare procedere in locu de a respandî lumina, iatesce intunereculu si taia in demniatea camerei. Aceste acusări silesce pre ministrulu de statu se se suia pre tribuna. Elu inca apeledia la dis- cusiunea libera si la lumina, daru voiesce totodata ca se se sustiena articolulu 42 alu constitutiei, care nu ierta ca diuarele se aduca insciintiări despre lu- crarile camerei. Dupa parerea lui diuarele sunt demne de pedepsa nu pentru discusiunea pertraptariloru d'in camera, ci pentru insciintiările neiertate, cari le- au adusu despre acele. (Contradicere la partit'a stan- ga si pe galerie). Facundu-se linisce Rouher declara, câ nu se confunda prin declaratiuni de aceste sgo- motose si câ va sustienē, si câ face deshilinare intre insciintiări neiertate si discusiune iertata. Cea mai mare parte a camerei n'a fostu multamita cu respunsulu ministrului. Apoi se urcă Thiers pe tri- buna voindu a infruntă lips'a de precisiune si chiaritate in vorbirea ministrului. Unde se ince- pu, dice elu, discusiunile si unde sfirsiescu insci- intiariile? Ar voi se o scie de la guvernulu, fiindu câ elu nu o pote spune. Nu priçepe, cum o adunare, a carei elementu de vietia e discusiunea, nu voiesce, ca si altii se discute a-supr'a ei. — Mai departe dice, câ elu e omulu discusiunii si pentru aceea supune discusiunii actiunile si person'a sa. Mi- nistrulu de statu replica la cuvintele lui Thiers, câ trebuc deshilinita o insciintiare facuta dupa pati- mele scriitorului si unu articlu, care vorbește ce-va si voiesce a fi acceptatu. Nu est' indoiela, câ cea d'an- tăia va fi condemnată. Cu acesa d'in urma absolvita de tribunal. — Voiesce a vorî Guéroult, si totu de o data si Thiers. Redactorulu principale alu duirna- lului „Opinion Nationale“ are intentiunea a buna séma de a spune, câ nu a publicatu neci candu ce-va, ce nu ar fi fostu insotitu de insciintiare oficiosă. Dar' vocea i este amutita prin nenumerate „se votisamu“, si e silitu se pasiesca de pe tribuna. Sgomotulu cresce d'in ce in ce. Se voteza a supra inchideri discusiuni- nei. In urma Thiers se suie pe tribuna, dar' din cau- s'a sgomotului fū silitu a o parasî. Episodulu se finî, primindu-se protocolulu. se continua disnut'a asupra

amendamentelor legei miliari; se primesce in ma- joritate insemnata propunea speciale a lui Lam- brecht. Urmeza amendamentul, ca servitiulu de 9 ani se se immultiesca cu 6 lne. — Magnin, membru- lu opusetiunii si-redica cuventulu in contra inmultirii servitiului, care se intemplu chiaru pe tempulu, candu junele soldatu aru dori a se se asiedie. Ministrulu de resbelu replica, câ neacndu guvernulu intentiun- de a începe resbelu la primavera, nu-i pasa, de se voru calculă si dela 1, Jnuariu cele 6 lune ale tem- pului de servitiu. Refertente Gressier inca e pe- langa acest'a opiniune. Urmedia votisare. Amendamentele cade cu 19 voturi, contra 55. Beth- mont dorește ca resev'a numai prin un'a lege spe- ciale se se chiamo laservitiu. Fatia cu una respun- sabilitate, — dice — are e numai una utopia, si care nu se pote realisă deatu numai prin resturnarea in- stitutiuniloru sustaatorie, nu se mai pote amană, ca se se dee in manil camerei midiolocu pentru a controlă asupra verii si sangelui tieriei. — Presie- dintele protested inontra cuvinteloru d'in urma, cari i se paru neconstitutionali. — Bethmont voesce a respunde daru maioritatea cu unu sgomotu ade- veratu infernalulu-i dâ cuventu. — Urmedia amen- damentulu, pricare s'ar' iertă ca toti soldatii de re- serva se se pot casatori fâra de vreo licentia prece- dinte. Jules Simon motivedia amendamentulu si sie- dinti'a se continua. — In 10. Januariu au fostu di- sputa infocat despre substituere in gard'a mobile, care nu de multu s'a fostu respinsu decătra camera, prin unu articlu nou alu comisiunii in modu indirectu care s'a priutu.

ITALIA. Camer'a deputatiloru s'au deschisu de nou la 11. Januariu. Presedintele comunica camerei respunsu regelui datu la gratulările de anulu nou. Itali'a se presinte dreptu câ e in crisa grea, dar' regele speredî câ in scurtu tempu se va delatură starea critica si trebile se voru complană int'runu modu favorioriu. Nici candu n'a fostu mai mare trebuintia de procedura intielepta si de armonia, ca in presinte.

Ministrii de finantie si cultu presinta camerei ma' multe proiepte de lege. Apoi declara ministrulu definantie, câ in 20 jan. va espune ratiociniulu fi- nantiaru. Presedintele senatului anuncia camerei compunerea noului cabinetu, spune totodata, câ cati- ra membri d'in fostulu ministeriu au remasu. Popo- rulu, dice elu, privesce cu atentiune incordata, la afacerile parlamentului, aseptă cu nerabdare noue proiepte de lege. Rechiana armonia si spriginulu parlamentului si cu deosebire intonedie câ tempulu e scurtu. Delaturarea periecloru, ce amenintia tier'a, depinde de la tiera si parlamentu acū trebuie cu totu pretiulu impedecata reactiunea, ca se nu si pota redicā capulu spre stricatiunea tieriei. Deluca propune in privinti'a budgetului de actiuni. Corte voiesce a interpelā pre ministeriu pentru limpedirea afaceriloru militari. Castiglio dorește ca camera se se restringa singuru la regularea finantieloru. Menabrea asisderea e de acest'a opiniune, si dorește ca interpelatiunea se se amane pana la finirea desbaterii asupra budge- tului. Corte molcomindu-se, cumera-incepe desbate- rea mai multoru proiepte de interesu localu.

ANGLIA. Democratia franceza, a careia represen- tanti intre mai multe sute suntu Pyat Felix Adalbertu, Greppo, Gambon, Malardier, a indreptatu adrese decon- patimire „la fratii loru anglesi si irlandesi“ in care se declara a supr'a esecutârilor feniane d'in Manchesteru. D'in adresa estragemu urmatorele: „Fratiloru! trei plebei simpli pentru inbirea de patria si libertate s'au pedepsitu cu morte pe esiafodulu d'in Manchesteru. Trei fii ai poporului, doi lucratori si unu soldatu, ad- mirabile intalnire! Numele aloru trei irlandesi, Al- len, Larkin si O'Brien eră suntu insemnate in list'a gloriosa a martiriloru Poloniei Anglese. Acesti trei omeni fura judecati, nu pentru câ au omoritu trei i si pre unu veghiatoriu! Ei suntu judecati pentru, au eliberatu pre respunderea loru pre colonelul Kelli si pre capitanelu Deasy, cari s'au reintorsu d'in Americ'a in Irlandi'a cu cugetulu, câ dupa eliberarea negriloru voru eliberă si pre albi.

Acesti trei cetatieni s'au pedepsitu pentru-câ s'au sculatu in contra tiraniei, un'a d'intre cele mai sante detorintie. Morte! e respunsulu finale alu aris- tocratiei anglese la pretensiunile drepte ale poporu- lui irlandesu.

Li-au rapitu tier'a si acuma voiescu a li rapî vietia. Poetulu vostru face se eschiamo unu uciga- toriu de rege: „Nam crediutu câ unu omu se aiba atat'a sange.“ Ce cuvinte aru dâ poetulu in gur'a ucigatorului unui poporu dupa torturele lui Enricu II, Cromvell si alui Vilhelm III? Fi-voru furcele d'in Manchester cele d'in urma? Cea d'in urma va fi- viptim'a acest'a? D'abiè credemu. Daca inse scaldele de sange d'in Drogheda nu au potutu se nimicesca vietia Irlandiei, nici aceste trei esecutâri nu-si voru ajunge scopulu.

In numele dreptului santu alu poporului atātu in Dublin cătu si in Roma, in numele umanitatii vate-

mate fără dreptu și alu ireptății eterne, care pretinde neviolabilitatea vieții omenești, noi democrații franceși protestăm! și ne alipim către protestulu și doiliulu fratiloru nostri democrați d'in Irlanda și Anglia.

Cu voi împreuna respingem fap'ta barbara care devine și mai odiosa prin impregiurarea, că nice una lipsa nu o-a îndreptată, respingem esecutarea brutala, care nu pote decât a nutri spiritulu de res-bunare și a restringe civilistiunea. Tribunalulu sup-remu politicu alu Angliei in secolu 19. e anacronismu, e nebunia. Amu fi asteptatca guvernulu anglésu, ca celu mai practic și mai nteleptu, ca guvernulu constituționalu se fie celu maiolidu și celu mai blandu, in urma ca guvernulu un' femei se fie celu mai amanu.

Inse privindu la aceste tã viciime, suntemu aliti a enunția, că papismulu potestantu și papisanulu catolicu suntu aici și acole, otuaceea-si intolercantia și totu aceea-si neumanita, care nu scie a dà mana dacãtu cu carnificele. Fratru! noi formãmu numerulu, noi formãmu poterea! noi avemu drepturi; Noi amu stersu pedeps'a de urte inca in anulu 1848. Sê fimu un'a totindenea; dãmirea dreptulu și a justitiei se voru restitu pentru tdeuna.

PRUSIA. D'in timentulu lui Gumpen se scrie: doue dfile ninge ne-încetatu. Frigulu e 15 graduri. Acum nici cersitorii nu vinu la noi, e-si in dfilele trecute veniau cu sutele. Nu potu obã frigului și furtunei, flamendiescu și sgriburescu defrigu in colibele loru misere. Adã e frigulu de 25 graduri, ce e infioratoriu. In trei ani dupa olalta a doãitu seceta cumplita, in acestu anu nu s'a facutu nici un grãun-tiu de grãu. Pe langa tote aceste trebue, solvimu dãrile, cã-ci altcum ne vine pe capu esecutune aspra și ne duce si cea d'in urma o e d'in stau. Guvernulu nice nu cugeta, cã dor ar fi bine s'ete darea barem pe unu anu, celu pucinu in timentulu cari patimescu mai tare. Mai nainte se vorbiã, guvernulu va întreprinde cladire de canale și cã rate unde bietii omeni lipsiti si-voru potã agonisi cãva parale. Au si lucratu cãte va parale dar' solutiunea mica si pretiulu urcatu alu bucatelor feceau a în-lasã tota întreprinderea.

Cam asie s'a intemplat si cu lucrãrile de cãile ferate, cã-ci nehandu in consideratiune alt nevoi, frigulu ne mai auditu pe aici, impedecã si cãteva întreprindere. — Cersitorii se dimisiumedia cu sutele, fiindu cã si fostii domni ai loru inca duc lipsa; ba servitorii unoru familie nobile inca ambla a cersã. Lemne de focu si pacura de incalditu abie se pote capetã. Asie e la noi inceputulu êrnei.

Se cutremura omulu privindu in colib'a seraciloru vediendu cãte 10—15 fiintie desperate. Au mersu a cersã bietii de ei, acum sunt nevoiti a remanã in drumu pe unde i-a ajunsu tempestatea. Mucieri betrane și tinere, barbati juni și prunci sgriburescu de frigu, cã-ci de si sunt numerosi in coliba, ventulu celu rece strabate paretii ei. Usile celoru mai bogati tota diu'a nu stau, deca se alina timpulu. — Se tienu gat'a panu nice si supã; si cum audu, cãici s'eu colo este supã, alerga fara de repausu miserii. La noe ore demaneti'a se incepe procesiunea, la dice ore se gata viftualele și de acã incolo nu se impartiescu, numai fileri. Dar' se intempla, cã intr'o deminectia indata si o atare usia se inchide, si insu-si locuitoriuu casei merge a cersã. Miseri'a ajunge si pre avuti.

AMERICA. In congresulu d'in America in 19 a l. trecute a fostu o disputa insemnata, a carei cauza

a fostu substernerea unei petitiuni din Cincinnati, referitoria la naturalisarea americanilor. Comes d'ice cu acesta ocaziune, cã nu scie cum va potã congresulu aperiã afara de republica drepturile cetatieniloru americani, deca ei turbura pacea publica a tiereloru straine, ei insi-si trebue s'efie respundietori; inse e rusine și blamu, candu se persecuta și americanii nevinovati, de esemplu in Anglia unde unu cetatianu americanu pentru dechiaratiunile sale facute in America, s'a arestatu și s'a condemnatu la inchisoria. — Sharman consintiesce in tote cu oratorele, dar accentuiedia mai cu sema anumite casuri, in cari nisce prusi naturalisati, reintorcundu-se in patria, se tragu la respundere ca nisce fugari militari. — Ionson merge mai departe și afirma, cã deca germanulu și anglésulu si-au cascigatu dreptulu de cetatianu americanu, este liberu de tote obligatiunile sale catra patri'a de mai nainte. — Summer, ca presiedintã alu afaceriloru esterne, se dechiarã, cã acesta comisiune, care este a se esmite in ast'a cauza nu va face pasi neprecugetati. Convingerea lui e, cã doctrin'a anglésã, in intiesulu carei cetatienulu e detoriu a sierbi coronei in tota viet'a sa, nu se pote sustienã, si mai cã e absurda. — Wilson avisedia la o petitiune data de colonelulu și cetatianulu americanu Warren, carele s'a condemnatu la inchisoria de 15 ani in Dublin, pentru nisce crime pre-înse, ce le-ar fi comis, inca nice nu in Anglia, ci pe pamentu americanu, Howard face amendentulu cã deca casurile aceste suntu adeverate, s'efie se faca indata pasi in aces'a privintia.

Varietãti.

* Audimu cu bucuria, cã industrialii romani din Dobr'a au infiintiatu intre sine o asociatiune industrialã. Lips'a asociatiuniloru este simtita mai alesu la noi romanii in genere, cu deosebire la clasa de mediulocu; deci atragemu atentiunea asup'a esemplulu datu de industrialii romani din Dobr'a, caroru li urãm succesu la întreprinderea loru demna de toda laud'a.

* In Bucuresti a esitu de suptu tipariu: Unitatea latina sau Causa romana in procesulu natiunãloru din punctulu de vedere istoricu, juridicu și politicu de V. Maniu. Pretiulu este 1½ doui-dieceri. Titulu acestei brosiure atãtu cãtu si numele autoriulu o recomanda de ajunsu.

* Societatea „Junimea“ din Iasi a pus sub tiparu traducerea romanescã a opulu intitulatu: Geografia și istoria evului vechiu, mediu și nou, de V. Pãtz, tradusa de Dr. J. G. Mesiotã profesoru la gimnasiulu romanu din Brasiovu. Tomulu primu a esitu de suptu tipariu. Pretiulu opulu întregu e 1½ lei cursula de Iasi.

* Tinerimea romana din Pest'a si estutempu la 12 febr. a n. va arangiã unu balu nationale impreunatu cu concertu. In venitululu curatu se voru ajuturã tinerii studinti mai lipsi. Comitetul arangiatoru a carui presiedintã e d. Vulcanu, s'eva nisul, ca balulu s'efie cãtu mai splendidu. Invitarile s'efie oru spediu in septemana viitoria.

* Capulu partiei Croate, archiepiscopulu Strossmayer nu va prezentã in diet'a din Zagrabia.

* Tribunalulu cambialu din Pest'a luandu in consideratiune emanciparea jidoviloru, a decisu, cã de acum inainte nu va rebuintiã asistitiã rabiniloru la juramentulu jidoviloru. Citimu in „Siebenb. Blätter“ cã jidovii din Bucuresti insufletiti de bucuria emancipãrii confratiloru confesionali din Ungaria, a formatu unu comitetu carele va adunã ani pentru fundulu honvediloru; si se sperca, — precum se scrie numitululu diurnalu, — cã se va adunã o sumã insemnata. Va s'efie dica patriotismulu jidoviloru din Romãnia de peste Carpati a innaintatu intr'atatu-a, cã pan'acum s'au oferitu nici unu cruceriu pentru scopuri patriotice si natiunali, era acum vinu a stringe bani pentru scopuri straine antenatiunali. Progresu frumosu! Apoi cugeta ei, cã prin omine portare confratii loru confesionali din ceco de Carpati ar fi emancipati? Aru fi tempulu acum, s'efie pricepa, cumcã lei atari fapts insultatorie de natiune nici strainii, ci numai Romanii si patriotismulu loru li pote dà emancipare adrita!

(Serbarea emancipãrii) in templulu evreescu de aici s'au celebratu in 12. ian. cu mare pompa. Bescric'a erã in desuita de omeni, iluminãtinea interna in tota splendorea. Tote clasele erã reprezentate, nobilime, cetatieni, magistratulu Pestanu, universitateã și oãbitele corporatiuni reprezentate. Preutulu intr'o cuventare line cugetata splicã insemnateã dila, spuse drepturile si noule îndetoriri a le Evreiloru cãtra patria, apoi dupa ce atinse cãnici regele neci tier'a nu pottescu multiamire, acest'a o dese Domnulu de susu carele îndrepta inimile regiloru și a pporoloru si in fine spiretulu timpulu și culturii! (asie e, acestu-a invinge). S'a compus unu comitetu carele va desbata și decide in ce modu s'efie eterniseditie prin unu monumentu peronalu acestu evinimentu fericitoriu.

* Tinerimea romana din Viena a serbatu si estutempu ajunulu anulu nou. Cu dorec trebue inse a spune, cã precum se vede d'in invitarile tramie, tinerimea e desbinata in doue partite si fie-care a serbatu cosebitu ajunulu anulu nou. Nu pricepem, cum nici intr'atãtu de pucini romani in locu strainu nu pote esiste armonia și contielegere.

* Ni-a sositu foia Asociatiunii transilvane „Transilvania“ redigiata de dlu G. Baritiu secretariulu I. alu asociatiunii. Formatulu acesteii periodice e micu, dar cu atãtu e mai interesant cuprinsulu ei. Va esã de trei-ori la luna. Pretiulu de prenumeratiune pe anulu întregu e 3 fl. v. a. I dori-mu succesu frumosu.

Sciri electrice.

Vien'a, 14. ian. Ieschiderea siedintielor Delegatiunii se va face fãn solenitate. Prim'a siedintia se va tienã in 20. l. c. Eri s'a timentu mare consiliu ministeriale, alu carui obiectu de capetenia a fostu bugetulu militarulu. S'a propusu insemnate reduceri in erogare, asie cãtu totu bugetulu s'ar scadã la 61. de milioane fl. Fim'a despre demisiunarea lui John se sustiene, si LM de C. Khun ar fi numitu ministru de resbelu, era John capu alu statulu generale.

„Diurn. of. de Vien'a“ publica resolutiunea imperatulu, prin carea noilbru ministri li-se dà titulu de „Escelintia“ și cã d'iasii la curtea imperatesca sunt de o potriua cu consiliarii intimi actuali.

„Nou'a Presa libera“ vre a sci cã siedintiele senatulu imp. se voru reincepe in 10 fauru.

„Tageblatt“ crede cã motivulu demisiunarei lui John ar fi reducerea bugetulu militarulu. Totu acestu dinariu afla cã presiedintã alu Delegatiunii, la inceputu, va fi Lichtenfels s'eu cardinalulu Rauscher ca mai betranu. La alegere va avã voturile contele Antoniu Auersperg.

NEW-YORK, 2. ianuaru. Rescol'a domnesce inca in provinciã mesicana Yucatan. Juarez (dã Huarezu) a datu ordine prin carea se proscriu toti imperialistii. — D'in Iapania se scrie cu datu d'in 6 dec. a. r. ca taicunulu (regintele) au renunçiatu, guvernarea s'a pus in manile micadonulu. Deschiderea portulu d'in Jeddo s'a amanatu pentru 1-a aprile a. c.

NEW-YORK, 12. dec. Generalulu Mead au numitu pre generalulu Dunn guvernatoriu alu provinciã Georgia in locul lui Fenkins, care pentru acestu actu au facutu apelu la presiedintele Republicei.

Proprietariu, redactoru repundietoriu și editoriu:
ALEXANDRU ROMANU.

Invitare de Prenumeratiune

la Diurnalulu

„F E D E R A T I U N E A“

care va esã de patru ori in septemana Luni-a, Miercuri-a, Vineri-a s'efie și Domineca deminecti'a.

Pretiurile de prenumer.

Pentru Austria :		Pentru Romania :	
Pre 3 lune	4 fl. — cr.	Pre 3 lune	1 galb.
„ 6 „	7 fl. 50 cr.	„ 6 „	2 „
„ 1 anu	15 fl. — cr.	„ 1 anu	4 „

Pentru insertiuni a se vedã notiti'a d'in fruntea diurnalulu.